

Vänföreningen Ihushi

Nyhetsblad Nr 69, juni 2022

Extra föreningsmöte 7 augusti

På Vänföreningen Ihushis årsmöte i april beslöt vi att ombilda föreningen så att vänkontakter och stöd till Ihushi kan fortsätta, men i en enklare organisationsform. Vi vill avregistrera föreningen och i stället bilda en ny stödgrupp med namnet *Sällskapet Ihushis Vänner*. På sista sidan i nyhetsbladet beskriver vi mer i detalj vad det här betyder.

För att avregistreringen av Vänföreningen ska vara formellt giltig krävs beslut både på ett årsmöte och på ett särskilt föreningsmöte. Det särskilda föreningsmötet ska hållas **7 augusti kl 1430**, i trädgården hos *Inger Wibergh* och *Lage Bergström*, Åsmundshyttan. Alla är varmt välkomna!

Osäkra och svåra tider

Vi lever i en osäker och mörk tid. I Europa pågår ett brutalt krig sedan februari, då Ryssland invaderade Ukraina. Kriget märks för oss på många sätt – ukrainska flyktingar välkomnas i Sverige, svensk säkerhetspolitik omprövas, mer pengar till försvaret, dyrare bensin och diesel till svenska bilar – och mycket mer.

Ute i världen har kriget lett till en allvarlig matkris som ser ut att förvärras alltmer de kommande månaderna. Ukraina har varit en stor exportör av vete och matolja som nu stoppas på grund av kriget. FN varnar för att det här kan bidra till den värsta livsmedelskrisen i världen sedan andra världskriget. Som vanligt är det världens fattiga som drabbas hårdast. I Ihushi är det hittills priserna på matolja som slagit hårdast för byborna. Flickan på bilden visar en literflaska med matolja, som idag är mer än dubbelt så dyrt som i januari.

Ukrainakriget ger svåra globala konsekvenser, men värre ändå är klimatkrisen som djupnar alltmer. FN:s generalsekreterare varnar att världen är ”inne på en katastrofal väg”. I ord erkänner alla regeringar idag att klimatförändringarna är orsakade av mänsklig påverkan, men i handling görs alldeles för lite. Ansvar är vårt i de rika länderna, de rikaste 10 procenten står för cirka hälften av alla koldioxidutsläpp i världen. De rikas samlade utsläpp ökar stadigt år från år. Samtidigt står världens fattiga halva av befolkningen för bara en tiondel av utsläppen – och deras koldioxidutsläpp ökar inte.

För våra vänner i Ihushi märks det här framför allt genom att det blir varmare och torrare. Det regnade i december och i början av januari men sedan dess nästan ingenting. Nu i juni är det extremt torrt och hett. Och det är nu som torrperioden brukar börja. Inget regn är att vänta förrän tidigast i september.

Torkan är svår i hela Östafrika, men den slår olika hårt i länderna. I inbördeskrigets Etiopien hotar hunger och svält, men så illa är det inte i Tanzania.

I Ihushi drabbas torkan hårt, men ingen behöver svälta. Vårt projekt om ”alternativa grödor” bidrar till att byborna klarar påfrestningarna någorlunda bra – mer om det på nästa sida.

Hjälp oss att ge fortsatt stöd till Ihushi!

Har ni möjlighet, sätt in ett bidrag på **bankgiro 497-2790** eller **Swish 123 238 6779**.

"Alternativa grödor" och trädplantering

På Vänföreningens årsmöte för tre år sedan diskuterade vi de återkommande problemen med torka i Ihushi. Då hade byborna förlorat hela risskörden och de mesta av den majs och det hirs som man odlar. Vi diskuterade möjligheten att ge extra ekonomiskt stöd för att lindra effekterna. Men vi diskuterade också frågan om de återkommande torrperioderna ur ett annat perspektiv: Borde inte byborna fundera över att byta ut riset mot alternativa grödor som inte är lika beroende av regn under odlingsperioden? Vi i Vänföreningen Ihushi borde kanske hellre stötta byborna att ställa om innehåll och metoder i jordbruket, än att regelbundet gå in med "nödhjälp" när skörden uteblir p g a torka.

Vi tog upp den här frågan med IDC:s ordförande *Emmanuel Buguba*. Han svarade att "Jo, vi pratar mycket om det här. Det är några bybor som har börjat pröva alternativ, men många är tveksamma till att pröva nytt. Vi/IDC har inte ekonomi för att starta de utbildningar som skulle behövas." Slutsatsen blev att IDC hösten 2019 startade ett utbildnings- och odlingsprojekt för alternativa grödor, med vårt stöd. Året efter utökades satsningen med ett trädplanteringsprojekt.

Ewa Kohlström var den som tog upp frågan om alternativa grödor på årsmötet 2019. Hon har sedan dess skänkt de pengar som behövs för projektet. Våra vänner i Ihushi skickar ett stort och varmt Tack till dig, Ewa!

Båda projekten – alternativa grödor och trädplantering – har blivit stora framgångar och har stor betydelse idag när Ihushi igen har drabbats av en allvarlig torka.

Nya kassavasorter stor framgång

I odlingsprojektet har IDC prövat nya och mer torktåliga sorter av kassava, mungbönor och sötpotatis. Alla tre har fungerat bra i Ihushis jord, men bönor och sötpotatis visade sig inte klara torka särskilt mycket bättre än de sorter som man tidigare använt. Den nya kassavan däremot visade sig vara guld värd!

Kassava är egentligen en traditionell gröda i Ihushi och på många andra håll. Men i början av 2000-talet spreds ett virus som dödade kassavan i stora delar av Östafrika. De två nya kassavasorter som nu introducerats av IDC är resistenta mot viruset och de är dessutom mycket tåliga mot torka.

en "shamba darasa", som betyder "klassrum på åkern". Deltagarna träffas regelbundet för att sköta odlingarna tillsammans, steg för steg. Två jordbruksrådgivare leder arbetet, ger råd och undervisar.

IDC har ordnat informationsmöten för att berätta om erfarenheterna i projektet, och man har delat ut sticklingar av den nya kassavan för att ge andra bybor chans att pröva. Många har tagit chansen och idag finns ett hundratal kassavafält i Ihushi, i storlek ungefär som på bilden. Det här betyder mycket för byborna idag, när torkan de senaste månaderna gjort att det inte blivit någon skörd av ris eller majs.

Kassavarötterna innehåller mycket stärkelse och är ett av jordens viktigaste baslivsmedel. Men det gäller att se upp, för det finns två typer av kassava, bitter och mild.

Den **bittra** kassavan kan inte ätas som den är, eftersom den innehåller ett gift. Rötterna måste skalas, vattenläggas i tre dygn och sedan saltorkas. Men sedan är giftämnena borta och man kan mala rötterna till kassavamjöl.

Den **milda** kassavan är inte giftig och kan tillredas utan någon särskild förbehandling. I odlingsprojektet började man med bitter kassava, men i år har man också introducerat den nya sorten av mild kassava som också ser ut att fungera bra även om regnen uteblir.

Bilden till höger visar rötter av den milda sorten.

Odlingsprojektet är egentligen ett utbildningsprojekt och är organiserat som

Från plantor till "familjeskogar"

Två år med trädplanteringsprojektet har hittills resulterat i 20,000 växande träd i Ihushi och dessutom en trädplanteringsgrupp med bybor som har kunskap och erfarenhet av att driva upp plantor.

Trots bristen på regn sedan januari har man lyckats nå årets mål om 15,000 trädplantor som klarat de första månaderna på sina nya växtplatser. Och när plantorna väl kommit igång, växer de fort! De små plantorna på bilden nedan sattes ut i januari i år. De större i bakgrunden sattes ut i november 2020. Imponerande växtkraft, eller hur?

Trädplanteringsgruppen består av kvinnor och män från 24 familjer som bor nära varandra. Plantorna sätts ut på deras egen mark i första hand, men de säljer också plantor till andra.

En viktig fråga är vilka trädsorter som passar på olika platser och olika syften. Träden på bilden till höger tillhör en familj som vill skapa en "familjeskog" på ungefär ett hektar, med en blandning av olika träd. De små plantorna i förgrunden heter Muchongoma och det stora trädet längst bak Mutikunika. Båda ger bra snickarvirke och redan om ett par år ger de en bra inkomst. I den här "familjeskogen" har man dessutom planterat eukalyptus, det stora trädet till vänster, som man gör stolpar av till husbyggen.

Allt fler bybor har börjat skaffa sig den här typen av "familjeskogar". Man tar mindre bra åkermark och ganska snart kan man ha en liten skog som ger en säker inkomst varje år. Andra väljer att plantera träd enligt "agroforestry"-tänkandet, alltså träd och odling tillsammans på samma markområde. Båda metoderna ger bra intäkter till familjen – och dessutom är båda metoderna bra för klimatet!

"Utbildning är utveckling"

Från starten för mer än 20 år sedan har *Ihushi Development Centre (IDC)* haft utbildning och kunskapsutveckling som grunden i all sin verksamhet. Det gäller både i avgränsade projekt (som t ex trädplantering) och i breda satsningar som yrkesutbildning för ungdomar.

IDC:s ordförande *Emmanuel Buguba* brukar säga att det avgörande är att "vi i byn skaffar oss de kunskaper och erfarenheter som krävs – då kan vi själva driva utvecklingen framåt!"

IDC har också lyckats väl med det här tänkandet. Listan är lång på de projekt och aktiviteter som man startat med vårt stöd och som nu drivs vidare av IDC själv eller av bybor som fått utbildning av IDC. Det gäller t ex stöd till ungdomar med hiv/aids och stöd till kvinnogrupper för tillverkning av vedsnåla spisar (bilden).

Idag är det bara en av IDC:s verksamheter som fortfarande är beroende av externt ekonomiskt stöd, nämligen förskolenätverket och IDC:s egen förskola.

Vänföreningen Ihushi" ombildas till "Sällskapet Ihushis Vänner"

På årsmötet i april beslutade vi att skapa en enklare organisationsform och ombilda vänföreningen till en stödgrupp med namnet **Sällskapet Ihushis Vänner**. Tanken är att hålla vänskapen med Ihushi levande och fortsätta att förmedla stöd till Ihushi, men minska på administration och kostnader i Sverige.

För att årsmötets beslut ska bli giltigt krävs att frågan tas upp en gång till på ett särskilt föreningsmöte, som är planerat till **7 augusti kl 1430**, i trädgården hos *Inger Wibergh* och *Lage Bergström*, Åsmundshyttan. Alla är varmt välkomna!

Sällskapet Ihushis Vänner föreslås organiseras på ett enklare sätt, enligt följande:

- Inga medlemsavgifter, inga årsmöten, ingen redovisning till Skatteverket, ingen styrelse – men vi som varit styrelsemedlemmar i Vänföreningen åtar oss att samordna de initiativ som förs fram av sällskapets medlemmar.
- Gåvor från Sällskapets medlemmar tas tacksamt emot och allt förmedlas till Ihushi.
- Inget bankkonto i Sällskapets namn, men Vänföreningens nuvarande kassör (*Lage Bergström*) åtar sig att skapa ett särskilt bankkonto som enbart används för att förmedla gåvor. Lage lovar också att varje år göra en sammanställning av de gåvor som kommit in och hur de förmedlats till IDC. Vänföreningens revisorer har åtagit sig att granska bankkontot.
- Systemet med nyhetsblad kommer att fortsätta. *Inger Wibergh & Lage Bergström* åtar sig att skriva och distribuera sådana nyhetsblad också i fortsättningen. *Inger & Lage* åtar sig att själva stå för kostnaderna för de här nyhetsbladen.

Tack för gåvor

Under första halvåret 2022 har vi i *Vänföreningen Ihushi* kunnat förmedla **40.389:-** till *Ihushi Development Centre (IDC)*. Pengarna har använts så här:

- Lönebidrag till förskolan, stöd till förskolenätverket och kortkurser på yrkesutbildningen, 33.683:-.
- Stöd till odlingsprojekt och trädplantering, 6.706:-.

Det här stödet har blivit möjligt tack vare medlemsavgifter och gåvor från medlemmar och sympatisörer. **Ett Stort och Varmt TACK till alla som har bidragit.** Vi vill att ni alla ska veta hur värdefullt ert stöd är för IDC och de 16,000 bybor som berörs.

Fortsatt stöd till förskolan behövs

Det är framför allt till förskolan som IDC behöver fortsatt ekonomiskt stöd. Föräldrarna är oerhört glada över att ha sina barn där, eftersom de är väl medvetna om att IDC:s förskola håller en mycket högre kvalitet än de kommunala förskolorna.

Föräldrarna bidrar med kostnaderna för barnens mat och för pedagogiskt material typ kriter, pennor, bollar och hopprep. Fr o m juli i år bidrar de också till lönen för en av lärarna på förskolan.

Men änså länge klarar inte föräldrarna av att täcka förskolans övriga personalkostnader. Därför har vi från Sverige lovat att ge lönebidrag till förskolan. Vi har också lovat att ge stöd till IDC:s nätverk med 15 kommunala förskolor.

Tanken är att genom förskolenätverket påverka de kommunalt ansvariga att förbättra förutsättningarna, så att det går att skapa en likvärdig kvalitet för barnen. Då skulle driften av IDC:s förskola kunna överlämnas till kommunen.

Drygt hälften av de 54 barnen på IDC:s förskola, tillsammans med *Ester Bufiku*, en av IDC:s fyra förskollärare.

På de kommunala förskolorna är det vanligt med 100-150 barn per förskollärare.

Vi i styrelsen – *Lage Bergström, Eva-Britt Dandanell, Ylva Derfer, Birgitta Lindgren*, och undertecknad – är stolta över åren med *Vänföreningen Ihushi*.

Vi ser fram emot att bidra till fortsatt verksamhet inom ramen för *Sällskapet Ihushis Vänner*.

Inger Wibergh

Ordförande *Vänföreningen Ihushi*

0290-40174 • 070-6994241 • vanforening@ihushi.org • bg 497-2790 • Swish 123 238 6779
www.ihushi.org